

Contele Alexander von Schönburg, jurnalist monden și scriitor, s-a născut la 15 august 1969 și este fiul contesei Beatrix Széchenyi de Sárvár-Felsővidék și al contelui Joachim von Schönburg-Glauchau. Din 1999 este căsătorit cu prințesa Irina Verena de Hessa, nepoata prințului Christoph de Hessa și strănepoata reginei Elisabeta a II-a. Împreună au trei copii: Maria-Letitia, Maximus Carolus Joachim Maria și Valentin Polykarp Joseph Maria. Sunt descendenți direcți ai reginei Victoria și stră-stră-strănepoți ai prințesei Margareta de Prusia, mezina împăratului Frederic. Din pricina confesiunii lor catolice, copiii au fost excluși de la succesiunea la tronul britanic.

Alexander von Schönburg

ROYAL PARTY

SAU ÎNALTA ARTĂ A PETRECKERILOR REUȘITE.

MAI MULT SAU MAI PUȚIN.

o colecție de petreckeri din toate operele lui
Alexander von Schönburg

traducere din limba germană de
MIHAI MOROIU

NOTĂ

Capitolele 1 și 5, la fel și încheierea acestui volum provin din Alexander von Schönburg, *Arta conversației sau eleganța ignoranței*. Capitolul 2 se regăsește în *Arta de a renunța cu stil sau mai puțin înseamnă mai mult*. Capitolele 3, 7 și 10 pot fi citite și în *Tot ceea ce ați dorit să știți despre regi și nu ați îndrăznit să întrebați niciodată*. Din *Înalta societate* vin capitolele 4, 6, 8 și 9. Textele au fost revăzute și adăugite în vederea publicării în volumul de față.

CUPRINS

Cuvânt-înainte: vă plac party-urile?	5
1. Înțelepciunea lui Paris Hilton – o introducere în arta conversației	10
2. Mâncarea te satură – cum să ieși „frumos” la masă și alte proaste obiceiuri	19
3. Secretul reginei – despre amuzamentul monarhic, partea I	24
4. Cum să te pui în postură neplăcută – în vizită cu un câine și copiii	28
5. Cum să savurezi en passant – ce putem învăța de la francezi	31
6. Societatea închisă – și argumentele în favoarea ei	37
7. Cum să te adresezi capetelor încoronate – despre amuzamentul monarhic, partea a II-a	40
8. Eleganța ignoranței – ce putem învăța de la britanici	49
9. Între cocktail și currywurst – despre codul vestimentar al Capitalei	53
10. Royal expenses – o vizită la sultanul din Brunei	56
În încheiere: un ultim sfat referitor la prezența pe ringul social	65
Notă	68

ÎNȚELEPCIUNEA LUI PARIS HILTON – O INTRODUCERE ÎN ARTA CONVERSAȚIEI

Small talk, chit-chat, la petite conversation de la table, adică taifasul fără niciun scop nu are un nume bun în Germania. Dar asta doar din cauză că lumea refuză să vadă diferența dintre o discuție publică și o șuetă în societate. Unde fie ne asfixiem reciproc cu banalități fără număr, fie suntem obsedați să lămurim totul, până la ultimul detaliu. În schimb, într-un context social cu o conversație reușită – cină, cocktail party, recepție – avem toată libertatea să lansăm idei îndrăznețe, generatoare de controverse. Dar există și împrejurări în care se impune să vorbim despre nimic – și asta cu toată emfaza, după cum sugerează lordul Goring din *Soțul ideal* al lui Oscar Wilde: „Îmi place la nebunie să vorbesc despre nimic. Este singurul lucru la care mă pricep, oarecum.” Vorbitul despre nimic este pe nedrept desconsiderat, fiind de fapt o abilitate vitală. Oricum suntem înclinați să supraevaluăm importanța cuvântului

rostit în comunicarea umană. Asta am învățat de la o ființă sclipitoare pomenită mai devreme, Paris Hilton.

A fost ziua în care am trecut probabil prin cel mai grav dezastru de conversație. Mă aflam prima oară la Hollywood, ca jurnalist specializat în cronică mondenă. *Vanity Fair*, versiunea germană, mă trimisese să relatez decernarea premiilor Oscar. Nu cunoșteam pe nimeni din oraș, dar am aterizat – un noroc formidabil, așa cum am socotit eu la început – la legendarul garden party organizat înaintea festivităților de Diane von Furstenberg, regina modei. Purtam cel mai frumos costum de vară al meu, cravata preferată, pantofi impecabili – și nu cunoșteam pe nimeni.

Cu cât mă străduiam mai mult să intru în vorbă cu cineva, cu atât lăsam să se vadă mai bine exact asta: că mă străduiam. L-am remarcat pe Rupert Murdoch. M-am insinuat mai aproape, am așteptat un moment potrivit și am bolborosit ceva despre *Los Angeles Times*, de vânzare în acel moment, întrebându-l obraznic dacă nu este interesat. Mi-a aruncat o privire scurtă și mi-a răspuns la fel de scurt: „Numai idioții mai cumpără ziare în zilele noastre!” Apoi mi-a întors spatele, iar eu l-am zărit pe Peter O’Toole. Iată salvarea, mi-am zis, este sigur amabil. *I loved Lawrence of Arabia*, l-am abordat eu. *And?*, mi-a replicat, s-a uitat prin mine ca prin sticlă și s-a întors, plictisit. Apoi am încercat cu persoane ale căror fețe nu le cunoșteam de la TV sau de pe ecran (dificil, în acea după-amiază). N-a servit la nimic. Toți mă ocoleau sau mă obligau să abandonez. În cele din urmă, am ajuns să pun întrebări de-a dreptul prostești, ca „Unde ați mers în vacanță?”. Probabil arătam ca Peter Sellers în

The Party – un biet pierdut, cu diferența că nu provocam, ca în film, agitație și haos, ci mă strecuram prin peisaj teribil de nesigur pe mine. Din nefericire, cele esențiale ale vieții sunt bine comunicate nonverbal. Iar nesiguranța are un efect toxic în societate. Nimeni nu vrea să aibă de-a face cu oamenii nesiguri – din teamă probabil să nu se molipsească.

Salvarea mea, în acea după-amiază, a fost nimeni altcineva decât marea filozoafă Paris Hilton. Stătea pe o bancă, împreună cu câteva prietene volubile, și era atât de lipsită de orice grijă când m-am apropiat, încât nu a deranjat-o nici măcar nesiguranța mea.

Între timp, pentru mine nu mai conta nimic, așa că m-am apropiat de cea mai faimoasă blondă din lume și am zis: „Nu uit niciodată o figură, dar dumneavoastră sunteți o excepție.” *My name is Paris Hilton*, a zis ea, ușor amuzată și cu prefăcută indignare. „Aha, Hilton? Săptămâna viitoare voi fi la New York și am făcut rezervare într-un hotel Hilton, la Waldorf Astoria. Există camere pe care ar fi bine să le evit?” Ea: „La Waldorf Astoria? Acolo am crescut. Eu le-aș ocoli pe toate.” Pe neașteptate, pornisem un mic schimb de replici. Din care a ieșit o conversație. Cei care nu dau doi bani pe *small talk* subestimează că reprezintă adesea doar un preludiu. Odată ce gheața a fost spartă, interlocutorii sunt liberi să treacă la conversație. Ocazie cu care mi-am vărsat tot oful lui Paris – cum spuneam, pentru mine nu mai conta nimic. I-am povestit despre nesiguranța mea. Și ce a făcut această ființă fermecătoare? Mi-a dezvăluit câteva dintre tertipurile ei.

Pe cel dintâi îl folosise și eu (total întâmplător și din pură disperare): *Be cheeky. And don't try too hard!* Să fii

obraznic, fără să-ți dai silința să-ți iasă totul perfect. „Dacă ești la un party și te simți nesigur, nelalocul tău, nu-ți rămâne decât să înțelegi ce ți se întâmplă. Ia lucrurile așa cum sunt! Și atunci te eliberezi și poți studia foarte bine ce se petrece în jur, ba să te mai și distrezi după ceva timp, gândindu-te că oricine se simte nesigur uneori, chiar și Michelle Obama. Nimeni nu face excepție. Soluția este simplă, trebuie să te transformi în observator, lăsând mediul să lucreze asupra ta.”

Cu un sfat ca al ei ar fi putut să se mândrească și Diogene. El stătea în mijlocul agorei ateniene și contempla spectacolul străzii cu înțelegere sau cu sarcasm, însă în orice caz cu interes, știind că locul său nu era acolo. Exact așa procedez și eu la petrecerile unde nu mă simt bine. Joc rolul observatorului. Dar nu ezitant și în căutare de legături, ci ca un Diogene-Hilton. Ceea ce se dovedește cât se poate de util.

În afară de asta, a continuat Paris, este important să nu arborezi zâmbetul acela tâmp care îi trădează de la distanță pe oamenii nesiguri pe ei. Eu, spre exemplu, îi zâmbisem cu mult înainte să-i adresez un cuvânt. „O greșeală!”, a zis ea. *Use your smile cleverly*. Un zâmbet grăbit pare stupid și nesincer, cel măsurat, în schimb, evocă înțelepciune. Dar cel mai eficient este să eziți un moment și abia după să surâzi.

Cea de-a doua tehnică importantă: *Be calm!* Păstrează-ți calmul. Nu te grăbi niciodată. („Doar chelnerilor le este permis!”) Trebuie să emani serenitate din toată ființa ta. Asta include gama completă, de la poziția corectă a coloanei și gesticulația liniștită până la privirile potolite: „Vei

părea incredibil de serios, de inteligent și de sexy, pe deasupra, dacă nu întorci privirea nici măcar când persoana cu care discuți face o pauză în conversație. Te poți uita puțin în altă parte, dar foaaaarte lent.”

Când eram tânăr și încă primeam educație nu de la Paris Hilton, ci de la părinții mei, ei mă învățau desigur cu totul altceva. În familii ca a mea se cultiva, spre exemplu, capacitatea de a urmări monologuri plecticoase, adormitoare, cu prefăcut extaz. De generații întregi ne-am ocupat aproape exclusiv cu mersul la vânătoare și cu socializarea de salon. Arta de a încuviința din cap când și când, de a zâmbi supus și de a fi capabil să îți compui o expresie interesată s-a întipărit în moștenirea noastră genetică, la fel și aptitudinea de a lăsa conversația să curgă la nesfârșit – ceea ce presupune totuși și o anumită disponibilitate spre saltul neașteptat, căci, la urma urmei, trebuie să fii capabil să treci rapid la un nou subiect, când nu-ți mai vine în minte nicio replică. Nenumăratele ore petrecute în salon ne-au mai învățat și să tratăm absolut pe oricine cu aceeași cordialitate, chiar și pe cei mai mari și mai enervanți plecticoși, da, absolut plecticoși, să ne purtăm cât mai amabil cu puțință, ca să le compensăm lipsa de șarm. Secolele îndelungate au mai produs și strategii valoroase de combatere a plectiselii. De unde și gustul pentru umorul fin și provocarea subtilă, din fericire foarte răspândite în aceste cercuri. Părinții mei m-au mai învățat, desigur, să nu acord atenție micilor gafe ale celor din jur și să nu-mi cer niciodată scuze pentru ale mele proprii, deoarece abia așa atrag

atenția asupra lor (*qui s'excuse, s'accuse*, așa se spunea întotdeauna la noi). Și mi s-a mai întipărit în minte că anumite subiecte sunt interzise în conversație. Tot ce ține de religie, politică și, bineînțeles, de sex. Ceea ce astăzi nu mai este deloc valabil, consider eu. Prin urmare, în următoarele capitole voi ataca și teme considerate tabu de când lumea. Dar singurele tabuuri autentice sunt chiar tabuurile.

Situații diferite impun întotdeauna registre diferite. Uneori suntem puși să luăm fulgerător hotărâri: trebuie să îmi bat mintea să fac conversație sau să stau deoparte, ca și cum n-aș avea habar de nimic? Se cuvine să fac impresie? Alteori, cel mai inteligent e doar să îți puțină companie, îndrugând ceva, fără să ieși cu nimic în evidență. Există trei mari domenii. Mai întâi, temele all inclusive – cele generale, la care trebuie să poți lua parte. Urmează temele joker sau așii din mânecă, ași care funcționează ca niște fumigene: distrag atenția și asigură un răgaz. Chiar dacă ne aflăm pe un teren nesigur, când nu avem nici cea mai vagă idee despre subiectul în discuție, cu un asemenea as reușim aproape întotdeauna să rămânem o vreme pe linia de plutire sau să ne asigurăm o retragere demnă, cât de cât. Și, în sfârșit, temele anestezice, cu care reușim să ne îmbrobodim de minune interlocutorul.

Nu pretind că aș fi deținător al cunoașterii absolute. Dimpotrivă, consider că persoanele care știu totul sunt extrem de obositoare. De aceea uneori renunț cu bună știință la desăvârșita acuratețe, în schimbul simplificării